

Tisdagen den 4 februari 2014

P7_TA(2014)0068

Papperslösa invandrarkvinnor i Europeiska unionen**Europaparlamentets resolution av den 4 februari 2014 om papperslösa invandrarkvinnor i Europeiska unionen (2013/2115(INI))**

(2017/C 093/10)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av FN:s internationella konvention om barnets rättigheter, särskilt artiklarna 24 och 28,
- med beaktande av FN:s konvention från 1979 om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av rapporten från FN:s generalsekreterare till FN:s generalförsamling om våld mot kvinnliga migrerande arbetstagare av den 23 juli 2013,
- med beaktande av artikel 12 i Förenta nationernas internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter,
- med beaktande av den allmänna rekommendationen nr 26 av den 5 december 2008 från FN:s kommitté för avskaffande av diskriminering av kvinnor om kvinnliga migrerande arbetstagare,
- med beaktande av FN:s internationella konvention om skydd av alla migrerande arbetstagare och deras familjemedlemmar,
- med beaktande av den allmänna kommentaren nr 2 från FN:s kommitté för migrerande arbetstagare om irreguljära migrerande arbetstagarers och deras familjemedlemmars rättigheter,
- med beaktande av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna,
- med beaktande av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet,
- med beaktande av Internationella arbetsorganisationens (ILO:s) konvention om anständiga arbetsvillkor för hushållsarbetare,
- med beaktande av den tolkning som Europeiska kommittén för sociala rättigheter gjort av artiklarna 13 och 17 i den europeiska sociala stadgan,
- med beaktande av artiklarna 79, 153 och 168 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 1, 14, 31, 35 och 47,
- med beaktande av Stockholmsprogrammet – ett öppet och säkert Europa i medborgarnas tjänst och för deras skydd ⁽¹⁾,
- med beaktande av rådets direktiv 2002/90/EG av den 28 november 2002 om definition av hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse ⁽²⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/52/EG av den 18 juni 2009 om minimistandarder för sanktioner och åtgärder mot arbetsgivare för tredjelandsmedborgare som vistas olagligt ⁽³⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ EUT C 115, 4.5.2010, s. 1.⁽²⁾ EGT L 328, 5.12.2002, s. 17.⁽³⁾ EUT L 168, 30.6.2009, s. 24.⁽⁴⁾ EUT L 348, 24.12.2008, s. 98.

Tisdagen den 4 februari 2014

- med beaktande av rådets direktiv 2004/81/EG av den 29 april 2004 om uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare som har fallit offer för människohandel eller som har fått hjälp till olaglig invandring och vilka samarbetar med de behöriga myndigheterna ⁽¹⁾,
- med beaktande av rapporten från 2011 från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter om grundläggande rättigheter för irreguljära migranter i Europeiska unionen,
- med beaktande av riktlinjerna från 2012 från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter om grundläggande rättigheter för irreguljära migranter i Europeiska unionen,
- med beaktande av det europeiska forskningsprojektet Clandestino och projektet Undocumented Worker Transitions, som båda finansieras av kommissionen enligt det sjätte ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 17 juni 2013 *Fjärde årsrapporten om invandring och asyl* (2012) (COM(2013)0422),
- med beaktande av sin resolution av den 8 mars 2011 om att minska ojämlikhet i hälsa i EU ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 4 juli 2013 om krisens konsekvenser för utsatta grupperns tillgång till vård ⁽³⁾,
- med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män och yttrandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A7-0001/2014), och av följande skäl:
 - A. "Papperslös invandrare" definieras som en tredjelandsmedborgare vars vistelse på en medlemsstats territorium inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa enligt artikel 5 i kodexen om Schengengränserna eller andra villkor för att resa in i, vistas eller vara bosatt i den medlemsstaten ⁽⁴⁾ och för vilka, om immigrationsmyndigheterna fick kännedom om dem, det skulle fattas beslut om återvändande eller utvisning.
 - B. Den komplicerade situation som förorsakas av krig och förvärrade humanitära kriser på global nivå bidrar till växande flyktingströmmar, bland vilka det finns ett stort antal papperslösa kvinnor och barn.
 - C. En medlemsstat har rätt att fatta beslut om sin egen invandringspolitik. Invandrades grundläggande rättigheter måste dock skyddas och garanteras i enlighet med EU:s lagstiftning och internationell rätt, som medlemsstaterna är skyldiga att följa.
 - D. Ofta har papperslösa migranter inte några finansiella medel, vilket innebär att de riskerar att drabbas av näringsbrist och försämrad hälsa, och de blir tvungna att ta oacceptabla beslut för att säkerställa sitt uppehälle. Kvinnorna åtföljs dessutom ofta av barn som de måste ta hand om, vilket ytterligare ökar deras behov av att söka möjligheter till överlevnad och uppehälle.
 - E. Papperslösa invandrare nekas ofta på grund av sin rättsliga status tillgång till anständiga bostäder, grundläggande hälso- och sjukvård och akutvård samt skolgång. Deras rättsliga status som papperslös gör att de inte skyddas från att utnyttjas på arbetsplatsen eller från fysiska och psykiska övergrepp, och de saknar också möjlighet till rättslig prövning.
 - F. Papperslösa invandrarkvinnor och deras anhöriga är särskilt utsatta för riskerna som denna rättsliga status medför, eftersom de i större utsträckning än män riskerar att utsättas för fysiska, sexuella och psykiska övergrepp, dåliga arbetsvillkor, arbetskraftsutnyttjande av arbetsgivare och dubbel diskriminering på grund av både ras och kön.

⁽¹⁾ EUT L 261, 6.8.2004, s. 19.

⁽²⁾ EUT C 199 E, 7.7.2012, s. 25.

⁽³⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0328.

⁽⁴⁾ Artikel 3 i direktiv 2008/115/EG.

Tisdagen den 4 februari 2014

- G. Papperslösa invandrarkvinnor kan vara särskilda mål för människohandlare och följaktligen falla offer för människohandel.
- H. Papperslösa invandrare har begränsad tillgång till subventionerade bostäder och förblir beroende av den privata bostadsmarknaden. Papperslösa invandrarkvinnor löper större risk för övergrepp i form av fysiskt eller sexuellt våld från privata hyresvärdars sida.
- I. Papperslösa invandrarkvinnor löper större risk att utsättas för våld och övergrepp, inbegripet av sexuell karaktär. De löper även risk att utsättas för sexuellt utnyttjande och människohandel i allmänhet. För tillträde till statligt drivna kvinnojourer krävs en legitimation eller ett uppehållstillstånd och de utsatta har inget annat val än att stanna kvar i en övergreppssituation eller att ta sin tillflykt till gatan. De riskerar att bli utvisade om de kontaktar polisen.
- J. Könssstereotyper är djupare rotade bland invandrargrupper och invandrarkvinnor är oftare utsatta för olika typer av våld mot kvinnor, särskilt i form av tvångsäktenskap, kvinnlig könsstympning, så kallade hedersbrott, misshandel i nära relationer, sexuella trakasserier på arbetsplatsen och till och med människohandel och sexuell exploatering.
- K. Medlemsstaterna skiljer sig kraftig åt när det gäller i vilken grad de ger tillgång till hälso- och sjukvård för irreguljära migranter och vilka skyldigheter vårdgivare har att rapportera eller på annat sätt dokumentera papperslösa invandrare.
- L. Papperslösa kvinnors akuta behov av hälso- och sjukvård i livet gör att de löper en oproportionerligt stor risk att få enormt höga sjukvårdsräkningar i länder där de inte har rätt till subventionerad vård, och rädslan för detta gör att många papperslösa kvinnor föder hemma utan medicinsk hjälp.
- M. Tillgången till de mest grundläggande hälso- och sjukvårdstjänsterna, såsom akutvård, är strikt begränsad för att inte säga omöjlig för papperslösa invandrare på grund av legitimationskravet, de höga behandlingskostnaderna och rädslan för att bli upptäckt och rapporterad till myndigheterna. Papperslösa invandrarkvinnor löper särskilt stor risk, eftersom de inte får könsspecifik vård såsom vård före, under och efter förlossning. Vissa papperslösa invandrare är inte ens medvetna om vilken rätt de har till hälso- och sjukvård i destinationslandet.
- N. Rädslan för att bli upptäckt och rapporterad till myndigheterna hindrar papperslösa invandrarkvinnor effektivt från att söka hjälp vid övergreppssituationer, till och med hos icke statliga organisationer som är specialiserade på juridisk rådgivning åt invandrare. Invandrarna hindras följaktligen från att få kännedom om sina rättigheter och få dem garanterade. Av samma anledning är det svårt för det civila samhällets organisationer att erbjuda hjälp och stöd.
- O. Prostitutionsmarknaderna och prostitutionsindustrin i Europa utnyttjar i stor utsträckning invandrarkvinnors och invandrarflickors utsatta situation, och många kvinnor som prostituerar sig är papperslösa var till tillkommer det utnyttjande och den utsatthet som redan finns inom prostitutionsindustrin.
- P. Barn och flickor i papperslösa familjer hindras från att gå i skolan till följd av att de är rädda för att bli upptäckta och inte kan visa upp officiella handlingar för inskrivning. Vidare är det mycket svårt för papperslösa tonårsflickor att få tillträde till högre utbildning.
- Q. Den ökande efterfrågan på arbetskraft inom hushålls- och vårdsektorn drar till sig många kvinnliga invandrare, varav många är papperslösa. Papperslösa kvinnor som arbetar inom denna sektor är de som är mest utsatta för låga löner, psykiska övergrepp, innehållande av löner och pass och ibland även fysiska övergrepp av sina arbetsgivare. Det är inte troligt att papperslösa kvinnor söker upprättelse i domstol.
- R. Papperslösa invandrarkvinnor som har ett arbete har knappt några möjligheter att kräva skäliga arbetsvillkor eller en skälig lön. På grund av sin ekonomiska och sociala isolering är kvinnorna omedvetna om sina grundläggande rättigheter och rädda för att bli utvisade.

Tisdagen den 4 februari 2014

- S. Papperslösa invandrare befinner sig i en rättsligt oviss situation ⁽¹⁾.
- T. Papperslösa invandrarkvinnor är särskilt utsatta för fysiska, psykiska och sexuella övergrepp vid gripanden och vid förvarsheter.

Rekommendationer

1. Europaparlamentet påminner om att de papperslösa invandrarnas grundläggande rättigheter måste skyddas och att detta upprepade gånger har betonats av internationella organisationer såsom Europarådets parlamentariska församling, i FN:s internationella människorättsinstrument och i EU-lagstiftningen. Parlamentet hänvisar i detta sammanhang till Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet, som inbegriper ett förbud mot diskriminering på grund av sexuell läggning, könsidentitet samt invandrar- eller flyktingstatus eller annan status.
2. Europaparlamentet påminner om att invandringspolitiken och hanteringen av migrationsströmmar är medlemsstaternas gemensamma och solidariska ansvar.
3. Europaparlamentet betonar att papperslösa lesbiska, bisexuella och transsexuella invandrare utsätts för dubbel diskriminering och att deras utsatthet som papperslösa utländska medborgare förvärrar deras svåra situation.
4. Europaparlamentet betonar att invandring är en mycket aktuell företeelse, och att det behövs en gemensam rättslig ram för migrationspolitiken för att skydda invandrare och eventuella offer, särskilt kvinnor och barn, som är sårbara för olika former av organiserad brottslighet i samband med invandring och människohandel.
5. Europaparlamentet beklagar att många invandrarkvinnor i sina hemländer lurats med löften om anställningskontrakt i industriländer och till och med kidnappats, för att utnyttjas sexuellt, av maffior och nätverk för människohandel. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna till ökade insatser mot denna kränkande och omänskliga behandling.
6. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att tillämpa direktivet om definition av hjälp till olaglig inresa, transitering och vistelse på ett sätt som inte inskränker papperslösa invandrades möjligheter att hyra bostad på den fria marknaden, för att minska risken för situationer med utnyttjande och övergrepp.
7. Europaparlamentet påminner om artikel 8 i Europakonventionen om att var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv och uppmanar därför medlemsstaterna att avstå från att för papperslösa invandrare i de mest utsatta situationerna kräva handlingar för tillträde till statligt drivna jourer, särskilt med tanke på de särskilda behoven hos gravida kvinnor, kvinnor som har småbarn och kvinnor som har andra att ta hand om.
8. Europaparlamentet hävdar att hänsyn ska tas till den stora utsattheten hos personer med särskilda behov som barn och ungdomar, äldre, funktionshindrade, analfabeter, personer tillhörande minoriteter, invandrare som förföljs i sina hemländer för sina åsikter, sin sexuella läggning, sina fysiska egenskaper osv. samt kvinnor utsatta för könsrelaterat våld.
9. Europaparlamentet påpekar att rätten till hälsa är en grundläggande mänsklig rättighet och uppmanar därför medlemsstaterna att frikoppla hälso- och sjukvården från invandringskontrollen och följaktligen avstå från kravet att hälso- och sjukvårdspersonal ska rapportera papperslösa invandrare. Parlamentet uppmanar också medlemsstaterna att garantera lämplig vård och hjälp utifrån könsspecifika behov, och att ge särskild utbildning i könsrelaterade frågor till tjänstemän som kommer i kontakt med papperslösa invandrarkvinnor och att avstå från kravet att skolor ska rapportera närvaro av barn till papperslösa invandrare.
10. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ge papperslösa kvinnor lämpligt psykologiskt, hälsomässigt och rättsligt stöd.

⁽¹⁾ När papperslösa invandrare grips och identifieras av immigrationsmyndigheterna och får ett beslut om avvisning eller utvisning utfärdat vilket sedan skjuts upp, men inte har någon handling som intygar att beslutet om avvisning eller utvisning har skjutits upp.

Tisdagen den 4 februari 2014

11. Europaparlamentet påminner om att rättigheterna i brottsofferdirektivet inte är beroende av villkoren för brottsoffrets vistelse på medlemsstaternas territorium⁽¹⁾. Parlamentet uppmanar därför uttryckligen medlemsstaterna att frikoppla lagföringen av våld mot papperslösa invandrare från immigrationskontroller så att offer tryggt kan rapportera brott.
12. Europaparlamentet fördömer alla former av våld, människohandel, övergrepp och diskriminering mot papperslösa kvinnor. Parlamentet betonar att tillgången till den hjälp som finns i dessa situationer måste garanteras utan att någon behöver vara rädd för att det direkt kommer att resultera i åtgärder som avslutar deras vistelse.
13. Europaparlamentet begär att ILO:s konvention nr 29 om tvångsarbete ska genomföras. Parlamentet kräver att tvångsarbetande kvinnors särskilda situation ska beaktas, vilket inte bara omfattar tvångsprostitution utan alla ofrivilliga arbeten, även i hemmet, och att berörda papperslösa invandrarkvinnor ska skyddas.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga spridningen av prostitution och tvångsarbete bland invandrarkvinnor.
15. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att skyddsklausulen i artikel 6 i direktivet om påföljder för arbetsgivare tillämpas korrekt, enligt vilken medlemsstaterna ska införa mekanismer så att papperslösa invandrare kan framställa krav att arbetsgivare betalar ut inestående ersättning. Parlamentet uppmanar medlemsstater, icke-statliga organisationer och alla övriga civila samhällsorganisationer som arbetar med papperslösa invandrare att genom upplysningskampanjer informera papperslösa invandrare om denna rätt.
16. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att sätta stopp för diskriminering, bekämpa odeklarerat arbete och arbetskraftsutnyttjande, bland annat med hjälp av arbetsplatsinspektioner, och tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård.
17. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa lämplig utbildning för polismyndigheter och andra statliga myndigheter som kan komma i kontakt med papperslösa invandrarkvinnor, om sexuellt våld och utnyttjande som dessa kvinnor kan utsättas för.
18. Europaparlamentet rekommenderar starkt att kommissionen, som en del av den framtida översynen av direktivet om påföljder för arbetsgivare, inför möjligheten till mekanismer som gör det möjligt för irreguljära migranter att framföra anonyma, formella klagomål mot en arbetsgivare som utnyttjar arbetskraften.
19. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ratificera och korrekt tillämpa bestämmelserna i Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen), särskilt artikel 59 som tydligt anger att parterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att skjuta upp utvisningsförfaranden och/eller bevilja eget uppehållstillstånd vid skilsmässa till invandrarkvinnor vars uppehållsrättsliga ställning var beroende av deras make.
20. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att försöka hitta lösningar för att erkänna värdet av dessa kvinnors arbete. Kvinnorna utför verksamhet som är till nytta för värdlandet.
21. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att alla invandrarkvinnor, inbegripet papperslösa sådana, som har utsatts för utnyttjande och könsrelaterat våld, även invandrarkvinnor som utnyttjas inom prostitutionsindustrin, får skydd och stöd och ska anses ha särskilda skäl till att få asyl eller permanent uppehållstillstånd av humanitära skäl.
22. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut genomföra återvändandedirektivet och att utfärda intyg om att utvisning eller avvisning har skjutits upp, vilket föreskrivs i direktivet, för att undvika en rättsligt oviss situation.
23. Europaparlamentet betonar vikten av att samla in information om tidigare erfarenheter med papperslösa kvinnor och inskräper att det behövs tillförlitliga, exakta, aktuella och jämförbara uppgifter om papperslösa kvinnors utsatthet på grund av sitt kön och deras bristande tillgång till rättslig prövning och tjänster inom EU, för att följdriktiga offentliga åtgärder ska kunna utvecklas och genomföras.
24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vid utvärderingen av återvändandedirektivet se över det genom att stärka skyddet för de internerade migranternas grundläggande rättigheter.

⁽¹⁾ Skäl 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem,

Tisdagen den 4 februari 2014

25. Europaparlamentet betonar att de tillsynsåtgärder som vidtas för att upptäcka migranter aldrig får undergräva människans värdighet och grundläggande rättigheter eller utsätta kvinnor för en ökad risk för våld och utnyttjande. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att ändra återvändandedirektivet för att säkerställa respekt för irreguljära migranternas, särskilt gravida kvinnors och barns, mänskliga rättigheter.
26. Europaparlamentet påminner om att i enlighet med återvändandedirektivet är medlemsstaterna skyldiga att behandla tredjelandsmedborgare i förvarsheter på ett humant och värdigt sätt och med full respekt för de internerades grundläggande rättigheter. Parlamentet beklagar uppgifterna om våld mot kvinnor i förvarsheter. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att utreda påståenden om fysiska övergrepp mot internerade.
27. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att uppmärksamma varje signal som tyder på att papperslösa invandrarkvinnor utsätts för våld eller omänsklig behandling.
28. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utöka sitt samarbete med icke-statliga organisationer och de organisationer i det civila samhället som arbetar med denna fråga för att finna alternativ till förvarsheter, och att sträva efter att papperslösa invandrarkvinnor inte ska behöva vara rädda för att ta kontakt med dem som kan ge dem stöd.
29. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att de standarder som införts genom FN:s konvention om barnets rättigheter står i centrum för alla åtgärder som vidtas för barnets rättigheter, och uppmanar därför medlemsstaterna att utan undantag och omedelbart sätta stopp för att barn hålls i förvar på grund av sin invandrarstatus, att skydda barn från kränkningar i den politik och de förfaranden som förs på invandringsområdet samt införa alternativ till förvar så att barnen får stanna kvar hos sina familjemedlemmar och/eller vårdnadshavare.
30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att genom mer omfattande och integrerad forskning åtgärda luckorna med avseende på tillförlitliga uppgifter och befintliga kunskaper om antalet papperslösa i EU och deras situation, att uppmärksamma Europeiska institutet för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofund) på papperslösa kvinnors situation samt att i större utsträckning ta hänsyn till kvinnor i denna kategori vid genomförandet av integrationsmålen i Europa 2020-strategin.
31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla EU-omfattande informationskampanjer för att upplysa papperslösa invandrarkvinnor om vilka rättigheter de har.
32. Europaparlamentet efterlyser ett fokus på kvinnors utbildning och rättigheter i samband med åtgärder för förebyggande av migration genom utvecklingsbistånd till migranternas ursprungsländer.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillhandahålla kontaktpersonal, personal inom hälso- och sjukvården, tjänstemän, bedömningsansvariga samt annan personal som i tillräcklig utsträckning består av kvinnor. Detta behövs av respekt för andra religioner och kulturer och för att motverka diskriminering.

o

o o

34. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.
-